אם נתקלתם בבעיות תצוגה לחצו כאן לצפייה בדפדפן

עדכונים

תלמידי החוגים ללשון העברית באוניברסיטאות בישראל מוזמנים להגיש מועמדות למלגת האקדמיה על שם ראובן אוחנא.

היענות מרשימה לתחרות תכנון מנוה האקדמיה ללשון העברית.

יצאה לאור חוברת חדשה של כתב העת המדעי "לשוננו" לחקר הלשון העברית והלשונות הסמוכות לה.

אתם מוזמנים לצפות בשיחוח חי שערכנו עם הגולשים ברשתות החברתיות – המזכירות המדעית עונה לשאלות האוהד"ים בפייסבוק ובאינסטגרם.

תשעה באב

המילה **כותל** מופיעה בעברית המקרא פעם אחת בלבד: "הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ, מְשַׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים" (שיר השירים ב, ט). לעומתה המילה **קיר** מצויה במקרא יותר משבעים פעם.

בארמית המילה כותל היא המילה הרגילה (בצורה כְּתַל או כְּתָלָא), ואומנם אנו מוצאים אותה כבר בארמית המקרא – בעזרא (ה, ח) ובדניאל (ה, ה). גם בלשון חכמים, שהושפעה רבות מן הארמית, המילה כותל היא הרווחת, ואילו המילה קיר מופיעה בעיקר במובאות שזיקתן למקרא מובהקת.

עוד על הקיר והכותל

מדור מיוחד באתר לתשעה באב

מנגינה – בין מגילת איכה לאולמות הקונצרטים

שָׁמְעָה חֶרְפָּתִם ה' / כָּל מַחֲשְׁבֹתָם עָלָי.
שִׂפְתֵי קָמַי וְהֶגְיוֹנָם / עָלַי כָּל הַיּוֹם.
שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה / אֲנִי מַנְגִּינָתָם.

המילה **מנגינה** מופיעה במקרא פעם אחת ויחידה בציטוט הנזכר בפרק ג במגילת איכה. בפרק מקונן המחבר על מר גורלו ועל ייסוריו, ופונה לבורא בתפילה שלא יעלים אוזנו לשוועתו.

בפסוקי הסיום של הפרק הוא מתאר שאויביו חושבים כל העת היאך להרע לו, בשבתם ובקומם הוא מושא לעגם ומחשבת רעתם. המילה **מנגינה** כאן פירושה אפוא שיר לעג וזלזול.

פרסום חדש באתר האקדמיה על גלגולה של המנגינה

הירשמו לפעילויות המקוונות לאוהבי העברית

בעקבות הביקוש הרב הוספנו הרצאות ופעילויות מקוונות לציבור אוהבי העברית:

2 בספטמבר; 7 בספטמבר – סדנת פיסוק מרחוק: במסגרת הסדנה ובהשתתפות פעילה של הקהל נתנסה בפיסוק טקסט קצר על פי כללי הפיסוק.
לפרטים ולהרשמה

2 בספטמבר; 7 בספטמבר – סדנת עריכה: במסגרת הסדנה נערוך טקסט. נבדוק את הניסוח, את הכתיב ואת הפיסוק ונציע חלופות כנדרש.
לפרטים ולהרשמה

14 בספטמבר – הרצאה מקוונת: האם אפשר להגדיר מהו ספר ילדים טוב? הסופרת גיל הראבן, חברת האקדמיה, תרצה על ספרות לילדים ועל תרגומיה.
לפרטים ולהרשמה

"רוצות אנו להתנהג כפי חוקי הכתיב העברי"

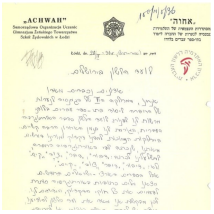

חליפת מכתבים משנת תרצ"ו (1936) שמצאנו בארכיון שלנו עניינה בסוגיה המעסיקה את כותבי העברית ואת אנשי הלשון עד היום הזה: הכתיב העברי.

תלמידות בבית ספר עברי בלודז' כותבות לוועד הלשון: "במחלקות הנמוכות למדנו דקדוק ומורים דורשים מאתנו, שנכתב לפי האורתוגרפיה החסרה, למשל עלינו לכתב: "דבור", "דבר", "צוה", "קום" ולא" "דיבור", "דיבר", "ציוה", "קיים". אבל בספרים הארצי־ישראליים החדשים מצאנו מלים כתובות באורתוגרפיה סותרת לפעמים את כל חוקי הדקדוק, הידועים לנו".

התלמידות מסיימות את מכתבן בבקשה: **"לכן מבקשות אנו מאד את ועד הלשון להודיענו, כיצד יש לכתב, כאשר רוצות אנו להתנהג כפי חוקי הכתיב העברי".**

לעיין בחליפת המכתבים מן הארכיון

לשטח את העקומה או להשטיח אותה?

בימי הקורונה למדנו שהמטרה העיקרית היא 'לשטח את העקומה' או 'להשטיח את העקומה'. נשאלנו מה נכון יותר. תשובתנו: שני שימושי הלשון האלה מחודשים, ונראה שאין עדיפות לפועל אחד ממשהו. כך גם בשמות הפעולה: 'שיטוח העקומה' או 'השטחת העקומה'.

תשובה חדשה באתר על שימושי מילים מן השורש שט"ח בעברית לדורותיה

עברית בימי קורונה – עוד תשובות על שאלות נפוצות

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401